

Andrew Clements (n. 1949, la Camden, în New Jersey) – scriitor, editor și profesor. Primele sale creații au fost texte pentru cântece. Apoi a lucrat la mai multe edituri, unde s-a ocupat de cărți pentru copii.

Primul său roman, *Povestea frindelului*, a avut un succes imens, fiind apreciat în toate statele americane și onorat cu șaisprezece premii, printre care Premiul Christopher. Cărțile sale sunt traduse în numeroase limbi. Andrew Clements este tatăl a patru copii, care l-au inspirat adesea în scrierea textelor.

Brian Selznick (n. 1966, în New Jersey) – ilustrator american. În 2008, a primit prestigioasa Medalie Caldecott pentru cartea *Invenția lui Hugo Cabret*, pe care a semnat-o atât ca autor, cât și ca ilustrator.

ANDREW CLEMENTS | POVESTEA FRINDELULUI

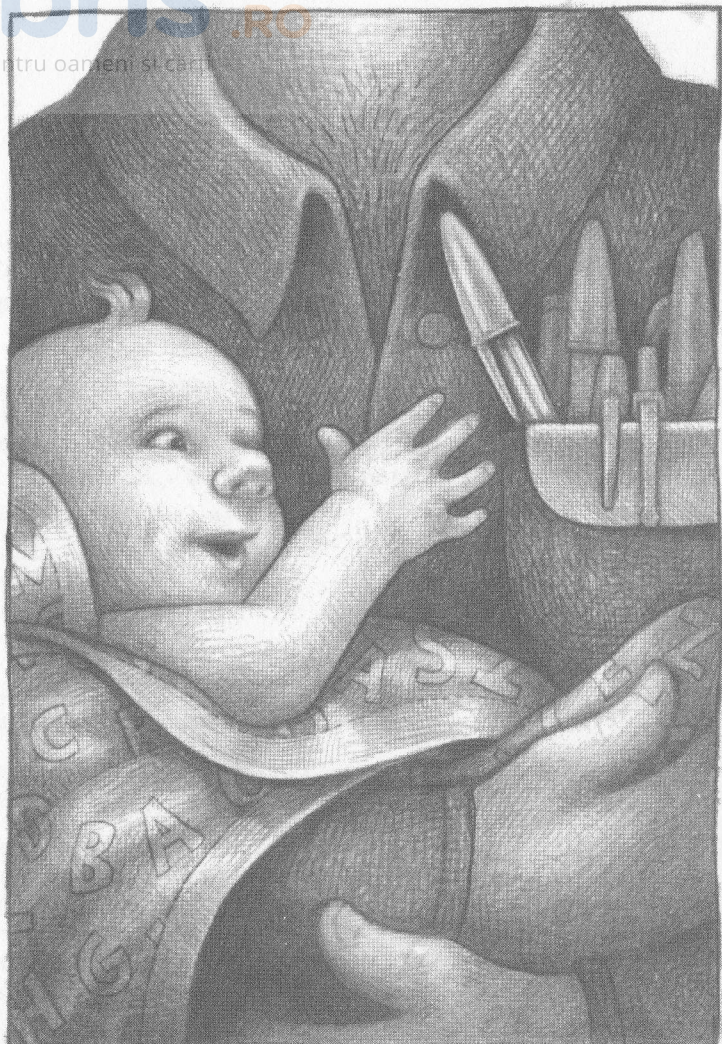
Ilustrații de Brian Selznick

Traducere din engleză
de Florentina Hojbotă

Cuprins

1. Nick	7
2. Doamna Granger	13
3. Întrebarea	19
4. Detectivul de cuvinte	23
5. Prezentarea	29
6. O idee măreață	39
7. Războiul pentru cuvânt	45
8. Mai puternic decât o sabie	49
9. Șah	57
10. Libertatea presei	65
11. Ediție specială! Ediție specială! Știre senzațională!	73
12. Pe calea undelor	77
13. Pe val	91
14. În mintea lui Nick	95
15. Iar câștigătorul este.....	102

Nick la două luni

1 | Nick

Dacă cineva le-ar cere elevilor și profesorilor de la Școala Elementară Lincoln să facă trei liste – cu puștii răi, cu puștii deștepți și cu puștii de treabă –, Nick Allen nu s-ar afla pe niciuna dintre ele. Nick merita să fie pe o listă specială, doar a lui, și toți știau asta.

Era Nick un copil-problemă? Greu de spus. Un lucru e sigur: Nick Allen avea o grămadă de idei și știa să le folosească.

Odată, într-a treia, Nick se gândi să transforme clasa domnișoarei Deaver într-o insulă tropicală. Ce copil din New Hampshire nu ar vrea să fie vară în februarie? Așa că, mai întâi îi convinse pe toți să facă niște palmieri mici din carton verde și maro și să-i lipească la colțul fiecărei bănci. Domnișoara Deaver le era profesoară de vreo șase luni și se arătă încântată.

— Ce drăguț!

A doua zi, toate fetele aveau flori de hârtie în păr și toți băieții purtau ochelari de soare și pălării de plajă.

Domnișoara Deaver aplaudă și zise:

— E atât de plin de *culoare*!

A doua zi, Nick a adus o șurubelniță și a reglat termostatul clasei la 30 de grade. Toți copiii s-au schimbat în pantaloni scurți și tricouri și s-au descălțat. Iar când domnișoara Deaver a ieșit puțin din clasă, Nick a împrăștiat vreo zece câni de nisip alb pe podeaua clasei. Domnișoara Deaver a rămas din nou surprinsă, văzând cât de *creativi* pot fi elevii ei.

Numai că nisipul a ajuns în hol, iar lui Manny, îngrijitorul, nu i s-a părut deloc creativ. Și s-a dus hotărât până la cancelarie.

Directoarea a mers pe urmele dărei de nisip și, când a ajuns la capătul ei, a văzut-o pe domnișoara Deaver, stând în fața clasei și arătându-le câtorva copii cum se dansează hula, și apoi, pe un băiat cu părul castaniu, dezbrăcat până la brâu, care tocmai trimitea o minge de volei peste fileul făcut din șase tricouri legate între ele.

Excursia clasei a treia în țările calde a luat brusc sfârșit.

Dar asta nu l-a oprit pe Nick să încerce să înveselească din nou atmosfera. Școala Lincoln trebuia scoasă din amorteală din când în când, iar Nick era persoana potrivită pentru această misiune.

Un an mai târziu, Nick a descoperit ceva fenomenal: mierla. Într-o seară a văzut la televizor o emisiune în care mierla cu aripi roșii scotea un sunet ascuțit când se apropia de ea vreun uliu sau o altă pasăre periculoasă. Din cauza modului de propagare a sunetului, păsările de pradă nu știau din ce direcție se aude.

A doua zi, când citeau în tăcere, Nick s-a uitat la profesoară și a observat că nasul doamnei Avery era curbat și semăna cu ciocul unui uliu. Atunci Nick a scos un „pii” pițigăiat, ca mierla.

Doamna Avery și-a ridicat brusc privirea din carte și s-a uitat în jur. Nu știa cine făcuse așa, prin urmare a zis „Șșșș!” întregii clase.

Un minut mai târziu, Nick a scos același sunet, dar și mai tare. „Piiii!” De data asta câțiva colegi au chicotit. Dar doamna Avery s-a prefăcut că nu a auzit nimic și, peste aproximativ cincisprezece secunde, s-a ridicat și s-a dus în spatele clasei.

Fără să-și ia ochii din carte și fără să se miște deloc, Nick a scos din toți rărunchii cel mai strident și mai energic „Piiii!” posibil.

Doamna Avery a izbucnit.

— Janet Fisk, încetează!

Janet, care stătea la patru rânduri de Nick, s-a albit toată, apoi s-a înroșit.

— Dar eu n-am făcut nimic... Pe cuvânt.

Lui Janet îi tremura vocea, ca și cum i-ar fi venit să plângă.

Doamna Avery și-a dat seama că s-a înșelat și și-a cerut scuze.

— Cineva totuși o caută cu lumânarea, a zis doamna Avery, semănând din ce în ce mai mult cu un uliu.

Nick a continuat să citească și nu a mai scos niciun sunet.

La prânz, Nick a stat de vorbă cu Janet. Îi părea rău că doamna Avery o certase. Janet stătea în același cartier cu Nick și câteodată se jucau împreună. Era bună la baseball, iar la fotbal îi întrecea pe majoritatea băieților și fetelor din școală.

— Hei, Janet, îmi pare rău că te-a certat, i-a zis Nick. E vina mea. Eu făceam așa.

— Serios? I-a întrebat Janet mirată. Dar cum de i s-a părut doamnei Avery că sunetul venea de la mine?

Așa că Nick i-a povestit despre mierle, iar lui Janet i s-a părut foarte interesant. Pe urmă a încercat să-l imite de câteva ori și sunetele scoase de ea erau chiar mai stridente și mai pițigăiate decât ale lui Nick. A promis că nu va spune nimic nimănui.

În tot restul anului, cel puțin o dată pe săptămână, doamna Avery a auzit un „piiii“ în timpul orelor – când un piuit subțire, când unul și mai subțire.

Dar doamna Avery nu a aflat niciodată cine scotea sunetul acela și cu timpul a reușit să-l ignore. Dar ea tot semăna cu un uliu.

Pentru Nick, fusese un lung experiment științific – unul încununat de succes.

Și îi plăcuse și lui Janet Fisk.

2 | Doamna Granger

Totul s-a schimbat în clasa a cincea. Era anul în care începeau gimnaziul. Clasa a cincea însemna note de trecere. Fără pauza de dimineață. Cu note adevărate, din cifre, trecute în carnet. Dar, mai presus de toate, clasa a cincea însemna doamna Granger.

Erau cam o sută cincizeci de copii în clasa a cincea. Aveau șapte profesori: doi de mate, doi de științe, doi de studii sociale și o singură profesoară de limba engleză. Doamna Granger pusese monopol asupra limbii engleze – și i se dusesese vestea.

Doamna Granger locuia singură într-o căsuță cochetă din zona veche a orașului. Avea o mașină veche, albastru deschis, cu care venea în fiecare dimineață la școală, fie ploaie, fie soare, zăpadă sau lapoviță, grindină sau vânt. În condica ei, al cărei început se pierdea în negura vremurilor, nu exista nicio absență.

Părul, alb aproape în întregime, era prins sus, într-un fel de cuib, la ceafă. Spre deosebire de profesoarele mai

tinere, nu venea niciodată la școală îmbrăcată în pantaloni. Avea două costume (fustă și sacou) – uniforma gri și uniforma albastră – pe care le purta întotdeauna cu o cămașă albă, cu o camee prinsă la gât. Doamna Granger se număra printre acei oameni care nu transpiră niciodată. Își dădea sacoul jos numai când erau peste treizeci de grade.

Era scundă, ca orice profesor. Puteai să vezi în școală și elevi de clasa a cincea mai înalți decât ea. Dar doamna Granger părea uriașă. Din cauza ochilor. Erau cenușiu închis și, când își tura privirea la maximum, te făcea să te simți ca un fir de praf. Ochii ei puteau la fel de bine să strălucească și să râdă, iar copiii spuneau că glumele ei erau chiar foarte bune. Însă nu glumele o făcuseră celebră.

Toți erau convinși că doamna Granger avea vedere cu raze X. Nici prin gând să nu-ți treacă să mesteci gumă pe o rază de cincisprezece metri: doamna Granger o să te vadă, o să te oprească și o să-ți lipească guma pe un cartonaș galben. Pe urmă o să ți-l prindă de cămașă cu un ac de siguranță și va trebui să-l porți tot restul zilei. După aceea te duci cu el acasă, i-l dai unuia dintre părinți să-l semneze, și i-l aduci doamnei Granger ziua următoare. Iar pe doamna Granger n-o interesează că nu ești în clasa a cincea, pentru că, din punctul ei de vedere, mai devreme sau mai târziu, o să fii.

Toți copiii de la Școala Primară Lincoln știau că vor ajunge în clasa a cincea la un moment dat și că doamna Granger avea să le noteze testele de ortografie și de citire și, mai rău încă, testele de vocabular – săptămână de săptămână, lună de lună.

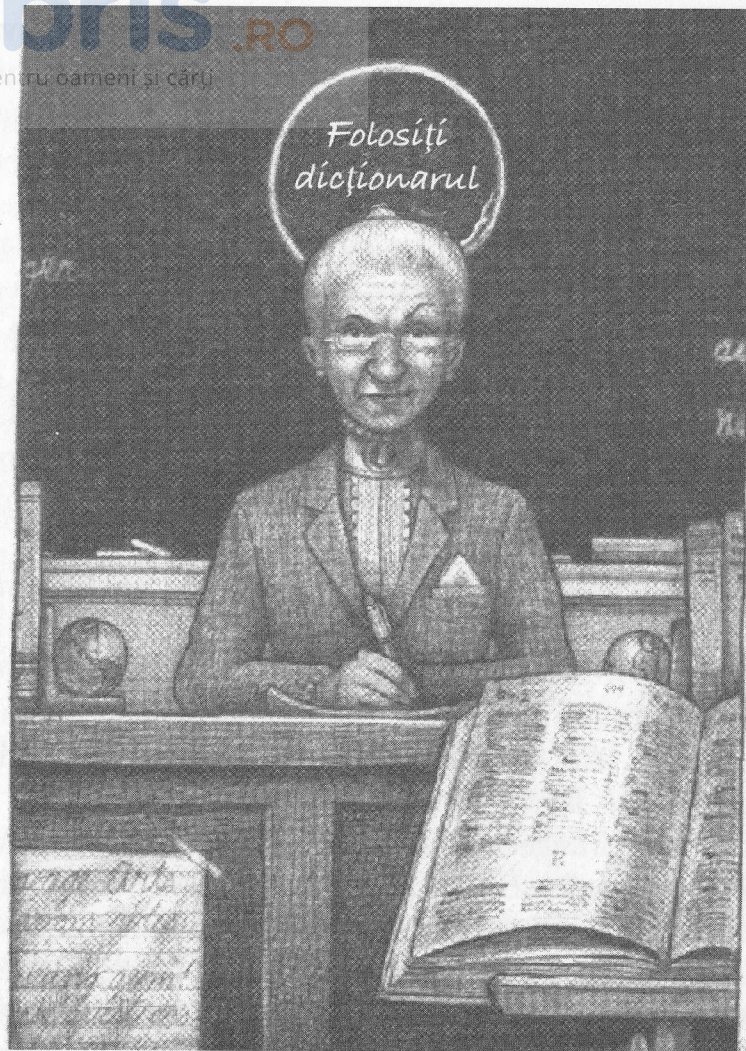
Tuturor profesorilor de limba engleză din lume le place să-i pună pe copii să folosească dicționarul: „Verificați-vă ortografia. Verificați definiția. Verificați despărțirea în silabe.“

Doamnei Granger nu doar că-i plăcea dicționarul. Îl iubea, ba aproape că-l venera. În fiecare săptămână venea cu o listă de treizeci și cinci de cuvinte noi, dacă nu chiar mai multe.

Și, ca și cum n-ar fi fost destul de rău, în fiecare dimineață apărea pe tablă „Cuvântul zilei“. Dacă într-o zi nu notai cuvântul în caiet, nu-l căutai în dicționar și nu-i învățai definiția, mai devreme sau mai târziu doamna Granger tot afla, și atunci, toată săptămâna erau pe tablă două cuvinte, special pentru tine.

Doamna Granger avea treizeci de dicționare pe o etajeră din spatele clasei. Dar lumina ochilor ei era un dicționar enorm, care conținea toate cuvintele din lume, genul de carte pe care nu poți s-o duci de unul singur. Imensul volum stătea singur pe o măsuță, în fața clasei, ca un altar.

Fiecare elev care a terminat Școala Primară Lincoln în ultimii treizeci și cinci de ani își aduce aminte că a stat

Doamna Granger iubea dicționarul.

lângă masa aceea și a auzit refrenul doamnei Granger: „Caută cuvântul! De-aia există dicționarul.“

Chiar și înainte de începerea anului școlar, când pentru Nick și prietenii lui era încă vara de dinaintea clasei a cincea, doamna Granger era ocupată. Toți părinții noilor elevi din clasa a cincea au primit o scrisoare de la ea.

Mama lui Nick a citit o parte din scrisoare cu voce tare în timpul cinei, într-o seară de august.

În orice casă trebuie să existe un dicționar bun, pentru ca elevii să-și facă bine tema. Cunoașterea regulilor ortografice, a regulilor gramaticale și îmbogățirea vocabularului sunt esențiale pentru elevi. Cunoașterea limbii ajută la formarea gândirii logice, iar clasa a cincea este cel mai bun moment pentru ca fetele și băieții să-și îmbogățească vocabularul.

Urma apoi lista dicționarelor pe care doamna Granger le considera „acceptabile pentru studiu“.

Doamna Allen a zis:

— Mă bucur că ai o profesoară care-și ia meseria în serios.

Nick a mormăit ceva, voia să-și mănânce liniștit hamburgerul. Dar pepenele de la desert nu a reușit să-l învelească cine știe ce.